

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30.04.2020, sen. zn. 29 NSČR 118/2019, ECLI:CZ:NS:2020:29.NSČR.118.2019.3

Číslo: 10/2021

Právní věta: Podání, jímž věřitel opravuje nebo doplňuje přihlášku pohledávky, je včasné jen tehdy, jestliže je věřitel v určené procesní lhůtě zašle insolvenčnímu soudu; to platí bez zřetele k tomu, zda tím, kdo věřitele vyzval k odstranění vad přihlášky nebo k jejímu doplnění, byl insolvenční správce nebo insolvenční soud. Jestliže věřitel přes řádné poučení ve výzvě zašle opravu nebo doplnění přihlášky pohledávky pouze insolvenčnímu správci, je taková oprava nebo doplnění včasné jen tehdy, odevzdá-li insolvenční správce opravu nebo doplnění přihlášky nejpozději posledního dne lhůty určené k opravě nebo doplnění přihlášky ve výzvě orgánu, který má povinnost doručit podání insolvenčnímu soudu. Následek spočívající v tom, že se k přihlášce pohledávky nepřihlíží pro vady (§ 185, § 188 odst. 2 insolvenčního zákona), nemůže vyvolat existence těch vad přihlášky, k jejichž odstranění insolvenční správce nebo insolvenční soud věřitele nevyzval. Takový následek pak lze uplatnit jen pro tu část přihlášené pohledávky, která je takovou vadou (nebo nedostatkem doplnění) postížena (pro tu část přihlášené pohledávky, u které přetrvávající vady přihlášky nebo přetrvávající nedostatek doplnění přihlášky brání řádnému přezkoumání).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 30.04.2020

Spisová značka: 29 NSČR 118/2019

Číslo rozhodnutí: 10

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Insolvenční řízení, Vady podání

Předpisy: § 173 odst. 1 IZ

§ 174 odst. 1 IZ

§ 188 odst. 2 IZ

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání věřitele č. 10 změnil usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 6. 2019, v rozsahu týkajícím se té části dílčích pohledávek č. 1 a 2, jimiž věřitel č. 10 přihlásil jistinu a náhradu nákladů řízení, tak, že se usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 1. 2019, v rozsahu týkajícím se částky 623 038,65 Kč, mění tak, že dílčí pohledávky č. 1 a 2 věřitele č. 10 se neodmítají v části týkající se jistiny ve výši 176 183,05 Kč a 335 879,10 Kč ani v části týkající se příslušenství tvořeného náhradou nákladů řízení ve výši 51 942 Kč a 59 034,50 Kč; ve zbývajícím rozsahu usnesení odvolacího soudu i usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Usnesením ze dne 14. 1. 2019 Krajský soud v Ústí nad Labem (dále jen „insolvenční soud“):

[1] Určil, že k přihlášce pohledávky P13 (dále jen „pohledávka“) věřitele č. 10 Českého inkasního kapitálu, a. s. (dále jen „věřitel č. 10“), se co do částky 3 291 547,25 Kč nepřihlíží (bod I. výroku).

[2] Odmítl přihlášku pohledávky věřitele č. 10 co do částky 3 291 547,25 Kč (bod II. výroku).

[3] Určil, že právní mocí usnesení končí účast věřitele č. 10 v insolvenčním řízení ohledně předmětné pohledávky (bod III. výroku).

2. Insolvenční soud vyšel z toho, že:

[1] Věřitel č. 10 přihlásil podáním došlým insolvenčnímu soudu 18. 6. 2018 do insolvenčního řízení dlužnice H. H. pohledávku ve výši 3 291 547,25 Kč.

[2] Podáním ze dne 18. 7. 2018, doručeným zástupci věřitele č. 10 téhož dne, vyzval insolvenční správce dlužnice věřitele č. 10 k doplnění a opravě přihlášky a poučil jej, jak má doplnění a opravu provést, a o tom, jaké jsou následky nečinnosti.

[3] Podáním doručeným insolvenčnímu soudu 10. 12. 2018 navrhl insolvenční správce odmítnout přihlášku pohledávky ve smyslu § 188 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona).

3. Na výše uvedeném základě insolvenční soud – odkazuje na ustanovení § 185 a § 188 insolvenčního zákona – dospěl k závěru, že je důvod přihlášku pohledávky odmítnout, jelikož věřitel č. 10 ji ve lhůtě neopravil ani nedoplnil.

4. K odvolání věřitele č. 10 Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 11. 6. 2019 potvrdil usnesení insolvenčního soudu.

5. Odvolací soud – vycházející dále z toho, že přihláška pohledávky měla být doplněna podle výzvy insolvenčního správce do 15 dnů (jelikož ji nelze přezkoumat pro vady „nebo“ neúplnost) a věřitel č. 10 ji měl podle výzvy zaslat opravenou insolvenčnímu soudu, a odkazuje rovněž na ustanovení § 185 a § 188 insolvenčního zákona – dospěl po přezkoumání napadeného rozhodnutí k následujícím závěrům:

6. Ustanovení § 188 odst. 2 insolvenčního zákona výslovně neuvádí, zda má věřitel toto podání (rozuměj podání, jímž přihlášku doplňuje nebo opravuje) adresovat insolvenčnímu soudu nebo insolvenčnímu správci. Vzhledem k tomu, že podání, kterým se přihláška doplňuje nebo opravuje, má stejnou povahu jako samotná přihláška pohledávky do insolvenčního řízení, je však nutné je adresovat insolvenčnímu soudu (o čemž musí být věřitel poučen). V dané věci věřitel č. 10 reagoval na výzvu insolvenčního správce dne 2. 8. 2018 a přihlášku doplnil ve stanovené lhůtě; podání, jímž tak učinil, však adresoval toliko insolvenčnímu správci; insolvenčnímu soudu je v určené lhůtě nedoručil. Insolvenční soud proto nepochybil, jestliže přihlášku odmítl podle § 185 insolvenčního zákona pro vady, jež brání jejímu přezkoumání, jelikož nebyly včas odstraněny.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

7. Proti usnesení odvolacího soudu podal věřitel č. 10 dovolání, jehož přípustnost vymezuje ve smyslu ustanovení § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení právní otázky, která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena, konkrétně otázky, komu má být zaslána oprava nebo doplnění přihlášky. Dovolatel namítá, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (dovolací důvod dle § 241a odst. 1 o. s. ř.), a požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení.

8. V mezích uplatněného dovolacího důvodu dovolatel zpochybňuje správnost závěru odvolacího soudu, že podání, jímž opravuje nebo doplňuje přihlášku pohledávky, musí věřitel zaslat insolvenčnímu soudu. K tomu poukazuje na to, že úprava obsažená v § 173 insolvenčního zákona stanoví povinnost zaslat přihlášku pohledávky insolvenčnímu soudu explicitně, kdežto úprava obsažená v § 188 insolvenčního zákona (a ohledně opravy či doplnění přihlášky ani jiné ustanovení insolvenčního zákona) nikoliv.

9. Dovolatel míní, že jako subjekt nadaný mnoha povinnostmi, do jisté míry též jako „pán“ insolvenčního řízení (také proto, že může činit některá rozhodnutí v insolvenčním řízení), má být adresátem doplnění nebo opravy přihlášky pohledávky insolvenční správce. K tomu dovozuje, že při absenci výslovné úpravy na dané téma nelze mít za to, že adresátem takové opravy nebo doplnění je insolvenční soud, jen na základě poučení insolvenčního správce. Závěr, že doplnění má být adresováno insolvenčnímu správci, má dovolatel za logický, děje-li se tak na základě výzvy insolvenčního správce; proto má své doplňující podání za včasné.

III.

Přípustnost dovolání

10. Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (v aktuálním znění) se podává z bodu 2. článku II části první zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

11. Dovolání, které nesměruje proti žádnému z usnesení vypočtených v § 238a o. s. ř., je přípustné podle § 237 o. s. ř. (když pro daný případ neplatí žádné z omezení jeho přípustnosti vypočtených v § 238 o. s. ř.), jelikož v posouzení otázky dovoláním předestřené jde o věc dovolacím soudem neřešenou.

IV.

Důvodnost dovolání

12. Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají, Nejvyšší soud se proto – v hranicích právních otázek vymezených dovoláním – zabýval především tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelem, tedy správnost právního posouzení věci odvolacím soudem co do závěru, že byly splněny předpoklady pro odmítnutí přihlášky pohledávky.

13. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

14. Rozhodnutí o úpadku dlužnice spojené s povolením oddlužení (usnesení) vydal insolvenční soud v dané věci 28. 5. 2018 [je-li v rozhodnutí uveden jako den vydání 28. 4. 2018, jde o zjevnou chybu v psaní, což plyne např. z bodu V. výroku a z toho, že o určení osoby správce ustanoveného do funkce

předmětným rozhodnutím žádal insolvenční soud podáním z 18. 5. 2018 (A-11)] a téhož dne v 9.58 hodin je insolvenční soud zveřejnil v insolvenčním rejstříku. S přihlédnutím k článku II. (Přechodné ustanovení) části první zákona č. 31/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, a k článku II. (Přechodné ustanovení) zákona č. 230/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, je tedy pro další úvahy Nejvyššího soudu rozhodný výklad insolvenčního zákona ve znění účinném do 31. 5. 2019. Jde o následující ustanovení insolvenčního zákona:

§ 173

(1) Věřitelé podávají přihlášky pohledávek u insolvenčního soudu od zahájení insolvenčního řízení až do uplynutí lhůty stanovené rozhodnutím o úpadku. K přihláškám, které jsou podány později, insolvenční soud nepřihlíží a takto uplatněné pohledávky se v insolvenčním řízení neuspokojují. Věřitelé vykonatelných pohledávek na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem podávají přihlášky pohledávek u insolvenčního soudu kdykoli v průběhu insolvenčního řízení, pokud v trestním řízení o tomto trestném činu byl zajištěn majetek v majetkové podstatě dlužníka a přihláška pohledávky byla podána v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá.

(...)

Náležitosti přihlášky

§ 174

(1) Přihlášky pohledávek a jejich přílohy se podávají dvojmo. Stejnopis přihlášky a její přílohy doručí insolvenční soud insolvenčnímu správci.

(2) Přihláška pohledávky musí kromě obecných náležitostí podání obsahovat důvod vzniku a výši přihlašované pohledávky. Důvodem vzniku přihlašované pohledávky se rozumí uvedení skutečností, na nichž se pohledávka zakládá.

(...)

§ 176

Za správnost údajů uvedených v přihlášce jeho pohledávky odpovídá věřitel. Přihlášku pohledávky lze podat pouze na formuláři; náležitosti formuláře stanoví prováděcí právní předpis.

§ 185

Jestliže v průběhu insolvenčního řízení nastala skutečnost, na základě které se podle tohoto zákona k přihlášce pohledávky nebo k přihlášené pohledávce nepřihlíží, insolvenční soud odmítne přihlášku rozhodnutím, proti kterému je odvolání přípustné a které se doručuje zvlášť přihlášenému věřiteli, dlužníku a insolvenčnímu správci; odvolání proti němu může podat jen přihlášený věřitel. Právní mocí takového rozhodnutí účast tohoto věřitele v insolvenčním řízení

končí; o tom insolvenční soud přihlášeného věřitele uvědomí ve výroku rozhodnutí.

§ 188

Přezkoumání přihlášek insolvenčním správcem

(1) Insolvenční správce přezkoumá podané přihlášky pohledávek zejména podle přiložených dokladů a podle účetnictví dlužníka nebo jeho evidence vedené podle zvláštního právního předpisu. Dále vyzve dlužníka, aby se k přihlášeným pohledávkám vyjádřil. Je-li to třeba, provede o pohledávkách nezbytná šetření s tím, že využije součinnosti orgánů, které mu ji jsou povinny poskytnout.

(2) Nelze-li přihlášku pohledávky přezkoumat pro její vady nebo neúplnost, vyzve insolvenční správce věřitele, aby ji opravil nebo doplnil do 15 dnů, nestanoví-li lhůtu delší. Současně jej poučí, jak je nutné opravu a doplnění provést. Přihlášky pohledávek, které nebyly včas a řádně doplněny nebo opraveny, předloží insolvenční správce insolvenčnímu soudu k rozhodnutí o tom, že se k přihlášce pohledávky nepřihlíží; o tomto následku musí být věřitel poučen.

15. Judikatura soudů k vadám přihlášky pohledávky a k procesu odstraňování těchto vad je ustálena v následujících závěrech:

16. Lhůta k podání přihlášky pohledávky je lhůtou, k jejímuž zachování postačí, je-li přihláška posledního dne lhůty odevzdána orgánu, který má povinnost písemnost doručit insolvenčnímu soudu. Srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 9. 2008, sen. zn. [29 NSČR 4/2008](#), uveřejněné pod číslem 25/2009 Sb. rozh. obč. [usnesení je (stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže) dostupné i na webových stránkách Nejvyššího soudu], nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 7. 2011, sen. zn. [29 NSČR 35/2009](#), uveřejněné pod číslem 151/2011 Sb. rozh. obč.

17. Přihláška pohledávky podaná u jiného krajského soudu než je krajský soud, před nímž probíhá insolvenční řízení vedené na majetek konkrétního dlužníka, je ve smyslu ustanovení § 173 odst. 4 věty druhé insolvenčního zákona přihláškou podanou u jiného než insolvenčního soudu. Přihlásí-li věřitel pohledávku vůči dlužníku u jiného než insolvenčního soudu, je pohledávka přihlášena včas do insolvenčního řízení pouze tehdy, jestliže jiný než insolvenční soud odevzdá přihlášku nejpozději posledního dne lhůty určené k přihlášení pohledávek v rozhodnutí o úpadku orgánu, který má povinnost ji doručit insolvenčnímu soudu. Srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 2. 2012, sen. zn. [29 NSČR 3/2012](#), uveřejněné pod číslem 84/2012 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 84/2012“).

18. K přihlášce pohledávky, kterou nelze přezkoumat pro její vady nebo neúplnost, se ve smyslu ustanovení § 185, ve spojení s ustanovením § 188 odst. 2 insolvenčního zákona, nepřihlíží ode dne, kdy přihlašovatel pohledávky marně uplynula lhůta určená mu insolvenčním správcem v řádné výzvě k odstranění vad přihlášky. To, zda přihláška pohledávky byla doplněna po uplynutí této lhůty, ale ještě předtím, než insolvenční soud rozhodl, že se k přihlášce pohledávky nepřihlíží a že ji jako opožděnou odmítá, nemá na tento závěr žádného vlivu. Srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 7. 2008, sen. zn. [1 VSPH 103/2008](#), uveřejněné pod číslem 37/2009 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 37/2009“). K závěrům tohoto usnesení se Nejvyšší soud dále přihlásil např. v důvodech usnesení ze dne 16. 12. 2009, sen. zn. [29 NSČR 18/2009](#), uveřejněného pod číslem 64/2010 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 64/2010“), dále v důvodech usnesení ze dne 21. 5. 2014, sen. zn. [29 NSČR 109/2013](#), uveřejněného pod číslem 104/2014 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 104/2014“), nebo usnesení ze dne 24. 7. 2014, sen. zn. [29 ICdo 26/2014](#), uveřejněného pod číslem 8/2015 Sb. rozh. obč.

19. Rozhodnutí insolvenčního soudu podle § 188 odst. 2 insolvenčního zákona je ze zákona spojeno s rozhodnutím o odmítnutí přihlášky a s uvědoměním věřitele, že právní mocí rozhodnutí jeho účast v insolvenčním řízení končí (§ 185 uvedeného zákona) [[R 37/2009](#)].

20. Prostřednictvím usnesení o odmítnutí přihlášky podle § 185 insolvenčního zákona se v insolvenčním řízení deklaruje již dříve nastalá skutečnost, s jejíž existencí spojuje insolvenční zákon ten důsledek, že se nepřihlíží k přihlášce pohledávky nebo k přihlášce pohledávce ([R 64/2010](#)).

21. V intencích závěrů, jež Nejvyšší soud shrnul v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2017, sen. zn. [29 NSČR 107/2015](#), uveřejněném pod číslem 155/2018 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 155/2018“), pak platí, že výzva insolvenčního správce k odstranění vad přihlášky ve smyslu ustanovení § 188 odst. 2 musí obsahovat:

[1] údaj o tom, v čem spočívá vada přihlášky nebo její neúplnost,

[2] poučení, jak je nutné provést opravu nebo doplnění přihlášky (§ 188 odst. 2 věta druhá insolvenčního zákona),

[3] určení lhůty k odstranění vad (do 15 dnů, nestanoví-li insolvenční správce lhůtu delší) [§ 188 odst. 2 věta první insolvenčního zákona], a

[4] poučení o následcích nečinnosti (§ 188 odst. 2 věta třetí insolvenčního zákona).

22. Přírozenou součástí poučení o tom, jak je nutné provést opravu nebo doplnění přihlášky, je i poučení o tom, jakým způsobem má být provedena oprava nebo doplnění přihlášky [písemně, případně též (podle povahy vady) na předepsaném formuláři ([R 37/2009](#), [R 155/2018](#))], a o tom, komu má být zaslána (adresována) oprava nebo doplnění přihlášky.

23. V daném případě se podává z přihláškového spisu věřitele č. 10, že:

[1] Insolvenční správce dlužnice vyzval věřitele č. 10 (podáním datovaným 18. 7. 2018, P13-2/4-5), aby odstranil vady přihlášky do 15 dnů a aby opravenou a doplněnou přihlášku zaslal dvojmo insolvenčnímu soudu na tam uvedenou adresu insolvenčního soudu. Výzvu doručil insolvenční správce do datové schránky zástupce věřitele č. 10 s procesní plnou mocí (advokáta JUDr. R. M.) 18. 7. 2018 (srov. doklad o doručení P13-2/3), jak v rámci podaného odvolání potvrzuje i věřitel č. 10.

[2] Věřitel č. 10 reagoval na výzvu podáním datovaným 2. 8. 2018, adresovaným (zaslaným) pouze insolvenčnímu správci dlužnice (jak sám potvrzuje v dovolání).

24. Na výše ustaveném základě Nejvyšší soud pro poměry dané věci uzavírá, že zkoumaná výzva k odstranění vad přihlášky obsahovala též údaj o tom, komu má být zaslána (adresována) oprava nebo doplnění přihlášky (insolvenčnímu soudu, označenému plnou adresou). K zodpovězení tedy Nejvyššímu soudu zbývá, zda v dotčeném ohledu šlo o poučení přiléhavé (správné), tedy zda adresátem provedené opravy nebo doplnění přihlášky vskutku je (má být) insolvenční soud (a nikoli insolvenční správce), případně zda přes přiléhavé (správné) poučení o adresátu provedené opravy nebo doplnění přihlášky mohl věřitel č. 10 splnit povinnost k odstranění vad přihlášky nebo k jejímu doplnění i tím, že provedenou opravu nebo doplnění přihlášky zaslal v určené lhůtě pouze insolvenčnímu správci.

25. V rovině právní není pochyb o tom (jak v dovolání potvrzuje i dovolatel), že z ustanovení § 173 odst. 1 insolvenčního zákona plyne povinnost věřitele přihlásit pohledávku u insolvenčního soudu [který následně (v intencích § 174 odst. 1 věty druhé insolvenčního zákona) doručí stejnopis přihlášky a její přílohy insolvenčnímu správci]. Věřitel, který u insolvenčního soudu přihlásí ve stanovené přihlašovací lhůtě pohledávku, jejíž přihláška má vady bránící jejímu přezkoumání nebo vyžaduje doplnění, bez kterého ji nelze přezkoumat, nesplnil povinnost přihlásit pohledávku u insolvenčního soudu řádně. Odtud logicky a bez jakýchkoli pochybností či potřeby další výslovné

opory (mimo rámec již označených ustanovení) v insolvenčním zákoně plyne, že povinnost opravit přihlášku nebo ji doplnit má takový věřitel ve vztahu k tomu procesnímu subjektu (srov. § 9 písm. a/ a d/ insolvenčního zákona), vůči kterému je v prodlení se splněním povinnosti přihlásit pohledávku řádně, tedy právě vůči insolvenčnímu soudu. Takový závěr je rovněž v souladu s postupy, jež má insolvenční soud k dispozici poté, co mu insolvenční správce předloží přihlášku pohledávky k rozhodnutí o tom, že se k přihlášce pohledávky nepřihlíží, jelikož nebyla včas a řádně doplněna (§ 188 odst. 2 věta třetí část věty před středníkem insolvenčního zákona). Jak Nejvyšší soud ozřejmil již v [R 104/2014](#) (a zopakoval v [R 155/2018](#)), dospěje-li insolvenční soud po přezkoumání náležitostí přihlášky k závěru, že přihláška pohledávky vskutku má vady nebo je neúplná a pro tyto nedostatky ji nelze přezkoumat, ale výzva insolvenčního správce nebyla řádná, projeví se jeho dohlédací činnost tím, že napraví nedostatky výzvy insolvenčního správce vlastní výzvou adresovanou přihlašovatelí pohledávky. Přitom není pochyb o tom, že taková výzva insolvenčního soudu bude rovněž vyžadovat, aby věřitel příslušnou opravu nebo doplnění přihlášky pohledávky zaslal insolvenčnímu soudu.

26. S přihlédnutím k tomu, jak insolvenční zákon upravuje nakládání s přihláškou (a jejími přílohami) doručenou insolvenčnímu soudu (srov. opět § 174 odst. 1 větu druhou insolvenčního zákona) a k tomu, jaké důsledky má (na základě již ustanovené judikatury Nejvyššího soudu) skutečnost, že věřitel zaslal přihlášku pohledávky jinému soudu než tomu, před nímž probíhá insolvenční řízení vedené na majetek konkrétního dlužníka (jinému soudu než insolvenčnímu soudu) [srov. [R 84/2012](#)], též platí, že povinnosti zaslat opravu nebo doplnění přihlášky pohledávky insolvenčnímu soudu se věřitel nezproští (nesplní ji) tím, že takovou opravu nebo doplnění přihlášky pohledávky zašle v určené lhůtě insolvenčnímu správci dlužníka.

27. Lze tudíž uzavřít, že podání, jímž věřitel opravuje nebo doplňuje přihlášku pohledávky, je včasné jen tehdy, jestliže je věřitel v určené procesní lhůtě zašle insolvenčnímu soudu; to platí bez zřetele k tomu, zda tím, kdo věřitele vyzval k odstranění vad přihlášky nebo k jejímu doplnění, byl insolvenční správce, nebo insolvenční soud. Jestliže věřitel přes řádné poučení ve výzvě zašle opravu nebo doplnění přihlášky pohledávky pouze insolvenčnímu správci, je taková oprava nebo doplnění včasná jen tehdy, odevzdá-li insolvenční správce opravu nebo doplnění přihlášky nejpozději posledního dne lhůty určené k opravě nebo doplnění přihlášky ve výzvě orgánu, který má povinnost doručit podání insolvenčnímu soudu (k čemuž v dané věci zjevně nedošlo též proto, že věřitel č. 10 zaslal opravu přihlášky insolvenčnímu správci posledního dne lhůty).

28. Dovolání tudíž v dotčeném ohledu není důvodné.

29. Napadené rozhodnutí přesto neobstojí.

30. Z toho, jak jsou nastaveny požadavky na náležitosti výzvy k odstranění vad přihlášky nebo k jejímu doplnění (srov. odstavec [20]), logicky plyne, že následek spočívající v tom, že se k přihlášce pohledávky nepřihlíží pro vady (§ 185, § 188 odst. 2 insolvenčního zákona), nemůže vyvolat existence těch vad přihlášky, k jejichž odstranění insolvenční správce nebo insolvenční soud věřitele nevyzval. Takový následek pak lze uplatnit jen pro tu část přihlášené pohledávky, která je takovou vadou (nebo nedostatkem doplnění) postížena (pro tu část přihlášené pohledávky, u které přetrvávající vady přihlášky nebo přetrvávající nedostatek doplnění přihlášky brání řádnému přezkoumání). Takto chápanému pojetí procesu odstraňování vad přihlášky nebo jejího doplnění odporuje jak postup insolvenčního správce, tak postup obou soudů v této věci.

31. Z výzvy insolvenčního správce ze dne 18. 7. 2018 je patrné, že ten spatřoval vadu přihlášky v tom, že:

„Z předložených příloh přihlášky není možno provést kontrolu příslušenství, neboť není patrné, jak bylo vypočteno.“

32. Požadavek na doplnění přihlášky je ve výzvě formulován tak, že:

„Insolvenční správce vyzývá přihlášeného věřitele k:

Podrobnému vyúčtování příslušenství, a to tak, aby byl zcela patrný postup výpočtu. Při výpočtech uveďte jistinu, z níž je příslušenství vypočítáváno, období, za něž je uplatňováno, počet dnů prodlení, úrokovou sazbu a vypočtenou částku příslušenství, včetně odkazu na příslušnou část výroku rozsudku, dle něž je příslušenství uplatňováno. Současně nechť věřitel uveďte, kolikadenní rok užívá u sazby ročního úroku a odkáže na příslušné ustanovení smlouvy o úvěru.“

33. Podle obsahu jeho přihláškového spisu věřitel č. 10 podáním datovaným 18. 6. 2018, došlým insolvenčnímu soudu téhož dne, přihlásil do insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužnice na předepsaném formuláři:

[1] Nezajištěnou vykonatelnou pohledávku č. 1 v celkové výši 1 437 243,16 Kč, tvořenou jistinou ve výši 176 183,05 Kč [formulář, rubriky 06 (Důvod vzniku), 07 (Další okolnosti) a 08 (vykonatelnost)] a příslušenstvím představovaným úroky z úvěru, úroky z prodlení a náklady řízení v celkové výši 1 261 060,11 Kč, s tím, že úrok z úvěru činí 441 791,44 Kč, úrok z prodlení činí 767 326,67 Kč a náklady řízení činí 51 942 Kč [formulář, rubrika 09 (Příslušenství)]. V rubrice 06 (Důvod vzniku) uvedl věřitel č. 10: „Na základě smlouvy o úvěru reg. číslo 048001220762 ze dne 19. 12. 2001 poskytl původní věřitel dlužníkovi úvěr ve výši 219 000 Kč.“ V rubrice 07 (Další okolnosti) uvedl věřitel č. 10: „Z důvodu neplnění závazků ze smlouvy řádně a včas původní věřitel odstoupil od smlouvy a následně podal žalobu u Okresního soudu v Chomutově, o které soud rozhodl vydáním rozsudku pod č. j. 31 C 7/2007-64 ze dne 4. 2. 2010, který nabyl právní moci dne 4. 5. 2010. Vzhledem k tomu, že nebyla splněna povinnost uložená soudem, byl podán dne 25. 8. 2010 návrh na nařízení exekuce, o které rozhodl Okresní soud v Chomutově usnesením pod č. j. 10 EXE 11416/2010-12. Soudní exekutor vede exekuční řízení pod sp. zn. 081 EX 34579/10.“

[2] Nezajištěnou vykonatelnou pohledávku č. 2 v celkové výši 1 854 304,09 Kč, tvořenou jistinou ve výši 335 879,10 Kč [formulář, rubriky 06 (Důvod vzniku), 07 (Další okolnosti) a 08 (vykonatelnost)] a příslušenstvím představovaným úroky z úvěru, úroky z prodlení a náklady řízení v celkové výši 1 518 424,99 Kč, s tím, že úrok z úvěru činí 425 951,77 Kč, úrok z prodlení činí 1 033 438,72 Kč a náklady řízení činí 59 034,50 Kč [formulář, rubrika 09 (Příslušenství)]. V rubrice 06 (Důvod vzniku) uvedl věřitel č. 10: „Na základě smlouvy o úvěru ze dne 18. 6. 2002 poskytl původní věřitel dlužníkovi úvěr ve výši 260 000 Kč.“ V rubrice 07 (Další okolnosti) uvedl věřitel č. 10: „Z důvodu neplnění závazků ze smlouvy řádně a včas původní věřitel odstoupil od smlouvy a následně podal žalobu u Okresního soudu v Chomutově, o které soud rozhodl vydáním rozsudku pod č. j. 17 C 181/2007-53 ze dne 15. 1. 2008, který nabyl právní moci dne 12. 3. 2008, ve spojení s usnesením č. j. 17 Co 269/2008-73 ze dne 4. 12. 2008, vydaným Krajským soudem v Ústí nad Labem. Vzhledem k tomu, že nebyla splněna povinnost uložená soudem, byl podán dne 6. 5. 2009 návrh na nařízení exekuce, o které rozhodl Okresní soud v Chomutově usnesením pod č. j. 10 Nc 9614/2009-11. Soudní exekutor vede exekuční řízení pod sp. zn. 081 EX 13438/09.“

34. Z výše řečeného vyplývá, že předmětnou výzvou nevytkl insolvenční správce věřiteli č. 10 žádné vady přihlášky nebo nedostatky přihlášky vyžadující její doplnění ve vztahu k přihlášené jistině dílčích pohledávek č. 1 a 2 (176 183,05 Kč a 335.879,10 Kč), ani ve vztahu k té části příslušenství dílčích pohledávek č. 1 a 2, kterou tvořily náklady řízení (51 942 Kč a 59 034,50 Kč). Souhrn těchto částek činí celkem částku 623 038,65 Kč, Důvod nepřihlížet k přihlášeným dílčím pohledávkám č. 1 a 2 v tomto rozsahu zjevně dán nebyl.

35. I z toho, jak soudy u obou dílčích pohledávek naložily s jistinou a náhradou nákladů řízení (s částmi pohledávek výzvou nezpochybněnými), je nicméně patrné, že ani insolvenční soud, ani odvolací soud si nepoložily otázku, zda výzvou vytýkané vady přihlášky vskutku brání (ve zbývajícím rozsahu) věcnému přezkumu pohledávek. Ve vztahu k dalšímu příslušenství dílčích pohledávek č. 1 a 2, představovanému částkami 441 791,44 Kč (úrok) a 767 326,67 Kč (úrok z prodlení) u dílčí pohledávky č. 1 a částkami 425 951,77 Kč (úrok) a 1 033 438,72 Kč (úrok z prodlení) u dílčí pohledávky č. 2, zjevně nemohl důvod nepřihlížet k tomuto příslušenství založit požadavek výzvy:

[1] na „odkaz na příslušnou část výroku rozsudku, dle něž je příslušenství uplatňováno“ (to lze zjevně zjistit i bez výslovného odkazu v přihlášce),

[2] aby věřitel uvedl „kolikadenní rok užívá u sazby ročního úroku“ (kolik dnů má ten který rok, není zapotřebí uvádět v přihlášce ani pro účely kontroly uplatněného úroku nebo úroku z prodlení),

[3] aby věřitel odkázal „na příslušné ustanovení smlouvy o úvěru“ (vzhledem k tomu, že má jít o nárok přiznaný pravomocnými rozsudky).

36. Zbývajíc část výzvy se soustřeďuje k požadavku na podrobné vyúčtování příslušenství za účelem odstranění vady spočívající v tom, že: „Z předložených příloh přihlášky není možno provést kontrolu příslušenství, neboť není patrné, jak bylo vypočteno.“ (srov. odstavec [31] výše).

37. Judikatura Nejvyššího soudu je rovněž ustálena v závěru, že důvodem vzniku přihlašované pohledávky (§ 174 odst. 2 insolvenčního zákona) se rozumí skutečnosti, na nichž se pohledávka zakládá, tj. skutkové okolnosti, z nichž lze usuzovat na existenci této pohledávky, nikoliv (pouhá) právní kvalifikace pohledávky. Skutkové okolnosti přitom musí být vylíčeny tak, aby v přihlášce popsán skutek (skutkový děj), na jehož základě věřitel uplatňuje (přihlašuje) svůj nárok do insolvenčního řízení, umožňoval jeho jednoznačnou individualizaci (nemožnost záměny s jiným skutkem). Vylíčení těchto skutečností (jež může mít – zprostředkovaně – původ i v odkazu na listinu, kterou věřitel připojí k přihlášce) slouží k vymezení předmětu přihlášky po skutkové stránce (k tomu srov. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2014, sen. zn. [29 ICdo 1/2012](#), nebo důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2016, sen. zn. [29 ICdo 56/2014](#), anebo opět důvody [R 155/2018](#)).

38. Výroková část rozsudku Okresního soudu v Chomutově č. j. 31 C 7/2007-64, na který přihláška odkazuje co do dílčí pohledávky č. 1, obsahuje (v bodu I. výroku) údaj o (přiznaném) kapitalizovaném úroku z prodlení ve výši 41 564,03 Kč a o (přiznaném) kapitalizovaném úroku ve výši 70 870,68 Kč. Výroková část rozsudku Okresního soudu v Chomutově č. j. 17 C 181/2007-53, na který přihláška odkazuje co do dílčí pohledávky č. 2, pak obsahuje (v bodu I. výroku) údaj o (přiznaném) kapitalizovaném úroku z prodlení ve výši 66 936,01 Kč a o (přiznaném) kapitalizovaném úroku ve výši 108 141,11 Kč. Další přílohu přihlášky tvořily i listiny označené spisovými značkami, pod nimiž byla pro pohledávky vedena exekuční řízení, z nichž se podává, že částky připadající podle přihlášky u dílčích pohledávek č. 1 a 2 na „úrok z úvěru“ (441 791,44 Kč a 425 951,77 Kč) a na „úrok z prodlení“ (767 326,67 Kč a 1 033 438,72 Kč) platí podle stavu k 28. 5. 2018.

39. Byla-li důvodem pro výzvu k doplnění přihlášky skutečnost, že z předložených příloh přihlášky není možno provést kontrolu příslušenství, neboť není patrné, jak bylo vypočteno, pak se rozhodnutí obou soudů nemohla omezit na pouhé konstatování, že věřitel č. 10 vadu podle výzvy neopravil (přihlášku nedoplnil); nezbytné bylo i posouzení toho, zda přihláška pohledávky (ve spojení s přílohami, jichž se dovolává) vady bránící přezkoumání pohledávky (nebo její části) má a že jde právě o ty vady (nebo nedostatek údajů), jejichž odstranění (nebo doplnění) bylo výzvou požadováno. Tyto závěry postrádá jak rozhodnutí insolvenčního soudu, tak napadené rozhodnutí (rozběr vad přihlášky

ve vazbě na její přílohy v nich není obsažen). Potud je napadené rozhodnutí neúplné, a tudíž i nesprávné.

40. Na výše uvedeném základě Nejvyšší soud, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.):

[1] Změnil napadené rozhodnutí v rozsahu týkajícím se té části dílčích pohledávek č. 1 a 2, jimiž věřitel č. 10 přihlásil jistinu a náhradu nákladů řízení, v tom duchu, že potud se přihláška pohledávky neodmítá (když v dané věci byly splněny podmínky takové změny formulované v § 243d odst. 1 písm. b/ o. s. ř.).

[2] Ve zbývajícím rozsahu (ohledně příslušenství dílčích pohledávek č. 1 a 2 tvořeného úrokem a úrokem z prodlení) napadené usnesení zrušil. Jelikož důvody, pro které bylo v dotčeném rozsahu zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí také na rozhodnutí insolvenčního soudu, zrušil Nejvyšší soud v témže rozsahu i toto rozhodnutí a potud vrátil věc insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení (§ 243e odst. 1 a 2 o. s. ř.).